

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องในคดีปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีปกครองไทย
ชื่อผู้เขียน	พุดิ เอื้อใจ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.วรรณชัย บุญบำรุง
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งเน้นศึกษาถึงการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องในคดีปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองไทย โดยศึกษาจากหลักและทฤษฎีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องไม่ว่าจะเป็น หลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง หลักความประสงค์ของกลุ่มความ หลักความไม่เปลี่ยนแปลงของรูปคดี (le principe de l’immuabilité du litige) หลักเกณฑ์ทั่วไปที่เกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องในวิธีพิจารณาคดีปกครองฝรั่งเศส วิธีพิจารณาคดีปกครองเยอรมัน รวมทั้งข้อพิจารณาเบื้องต้นเกี่ยวกับเงื่อนไขของการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีแพ่งและกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง

จากการศึกษาพบว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 ไม่ได้มีบทบัญญัติที่ชัดเจนในเรื่องที่เกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้ ทำให้เกิดปัญหาช่องว่างของกฎหมายขึ้น โดยตามหลักเกณฑ์ทั่วไปที่เกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีในวิธีพิจารณาคดีปกครองฝรั่งเศสนั้น มีการนำเหตุที่ใช้อ้างในการเพิกถอนนิติกรรมทางปกครอง ซึ่งแบ่งออกเป็นเหตุแห่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายภายนอก และเหตุแห่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายภายใน มาปรับใช้กับการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี หากในชั้นยื่นคำฟ้องต่อศาล ผู้ฟ้องคดีได้ระบุเหตุผลในคำฟ้องว่า นิติกรรมทางปกครองนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะเหตุหลักเหตุใดเหตุหนึ่ง เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว ผู้ฟ้องคดีจะขอแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลในคำฟ้องก็แต่โดยเฉพาะเป็นเหตุที่อยู่ประเภทเดียวกับเหตุตามคำฟ้องเดิมเท่านั้น แม้ว่าวิธีพิจารณาคดีปกครองฝรั่งเศส จะถือเป็นต้นแบบในการวางระบบวิธีพิจารณาคดีปกครองไทยก็ตาม แต่โดยที่ศาลปกครองในประเทศไทยนั้นเพิ่งจะเปิดทำการมาได้ไม่นานนัก ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงยังไม่ชัดเจน ทั้งคดีพิพาทเกี่ยวกับการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรมทางปกครองบางคดี จำต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในหลักวิชาการเป็นอย่างมากที่จะกล่าวอ้างหรือแบ่งแยกได้ว่า

ข้ออ้างหรือเหตุผลของผู้ฟ้องคดีนั้น อยู่ในเหตุแห่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายประเภทใด การนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาปรับใช้กับการแก้ไขเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีในวิธีพิจารณาคดีปกครองไทย จึงอาจทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถใช้สิทธิในการดำเนินคดีปกครองได้ด้วยตนเองตามหลักความเรียบง่ายในการดำเนินคดีปกครอง นอกจากนั้นแล้ว แม้จะปรากฏว่าศาลปกครองได้ยอมรับหลักการในการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีว่า การแก้ไขเพิ่มเติมนั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิมด้วยก็ตาม แต่โดยที่การมีผลบังคับใช้ในเรื่องดังกล่าวคงกล่าวอ้างได้เฉพาะแต่ผู้ที่เกี่ยวข้องในคดีหรืออย่างมากที่สุด คือการมีผลบังคับใช้กับตุลาการในศาลปกครองเท่านั้น ในทางกลับกันตัวผู้ฟ้องคดีเองซึ่งเป็นผู้มีสิทธิโดยแท้ในการที่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องหรือเปลี่ยนแปลงคำฟ้อง กลับไม่อาจทราบได้ถึงสิทธิดังกล่าวว่าตนเองสามารถที่จะแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องได้หรือไม่ และเพียงใด การที่ไม่มีบทบัญญัติที่เป็นลายลักษณ์อักษรในส่วนที่เกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมในวิธีพิจารณาคดีปกครองที่ชัดเจน ย่อมส่งผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีในการดำเนินคดีปกครอง รวมทั้งส่งผลกระทบต่อศาลปกครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 โดยให้มีการเพิ่มเติมบทบัญญัติที่ว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง เพื่อเป็นหลักประกันในการที่ผู้ฟ้องคดีจะสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครองได้อย่างเต็มที่

Thesis Title	The Amendment of plaint : According to the Act on Administrative Court Procedure of Thailand
Author	Phutt Ueachai
Thesis Advisor	Dr.Wannachai Boonbumrung
Department	Law
Academic Year	2012

ABSTRACT

This thesis focuses on the studying of plaint amendments in Administrative Court according to the Act on Administrative Court Procedure of Thailand. The thesis is conducted by looking at principles and theories of law that pertains to plaint amendments which are 1) the general principles of Administrative Court Procedure 2) the principle of party disposition and the principles of the immutability of lawsuits (le principe de l'immutabilité du litige) 3) the general principles relating to plaints amendment in Administrative Court Procedure of France and Germany 4) the primary conditions of plaint amendment in Court of Justice and Administrative Court.

The study shows that Act on Establishment of Administrative Court and Administrative Court Procedure B.E. 2542 (1999) and Rules of General Assembly of Judges of the Supreme Court on Administrative Court Procedure B.E. 2543 (2000) do not state obtrusively about plaint amendments of plaintiffs. This leads to the gap in the law. In the general principles of plaint amendments in Administrative Court Procedure of France, Claims to withdraw administrative acts are found. There are two kinds of the claims; internal illegal and external illegal In the process of prosecution, when the lapse of time within which an administrative case can be filed has come to an end, a plaintiff cannot amend the reason, why an administrative act is not legitimate, which he has stated in his plaint, unless the subsequent reason is the same kind as the original one. Although Administrative Court of Thailand was established based on that of France, understanding on the proceeding of Administrative Court is not fully developed. Furthermore, conflicts about the rule of law of some administrative case need theoretical understanding in distinguishing two kinds of claims apart from each other. Applying the already mentioned principles with plaint amendments

in Administrative Court might hinder plaintiffs to use their right in litigation by themselves with ease according to the simplicity in administrative cases' process. Administrative Court complies with the principles of complaints amendment that an amendment must be made when there is some connection between the original one and the subsequent one. However, a plaintiff has little or no awareness about his rights to amend his own complaint. The nonexistence of written regulation about complaint amendments in Administrative Court has an impact on plaintiff's rights in Administrative proceedings and also on Administrative Court itself.

The recommendations of the thesis are as follows; To amend Act on Establishment of Administrative Court and Administrative Court Procedure B.E. 2542 (1999) by adding new regulation on complaint amendments to guarantee that the process of judgment is fully accessible by plaintiffs.